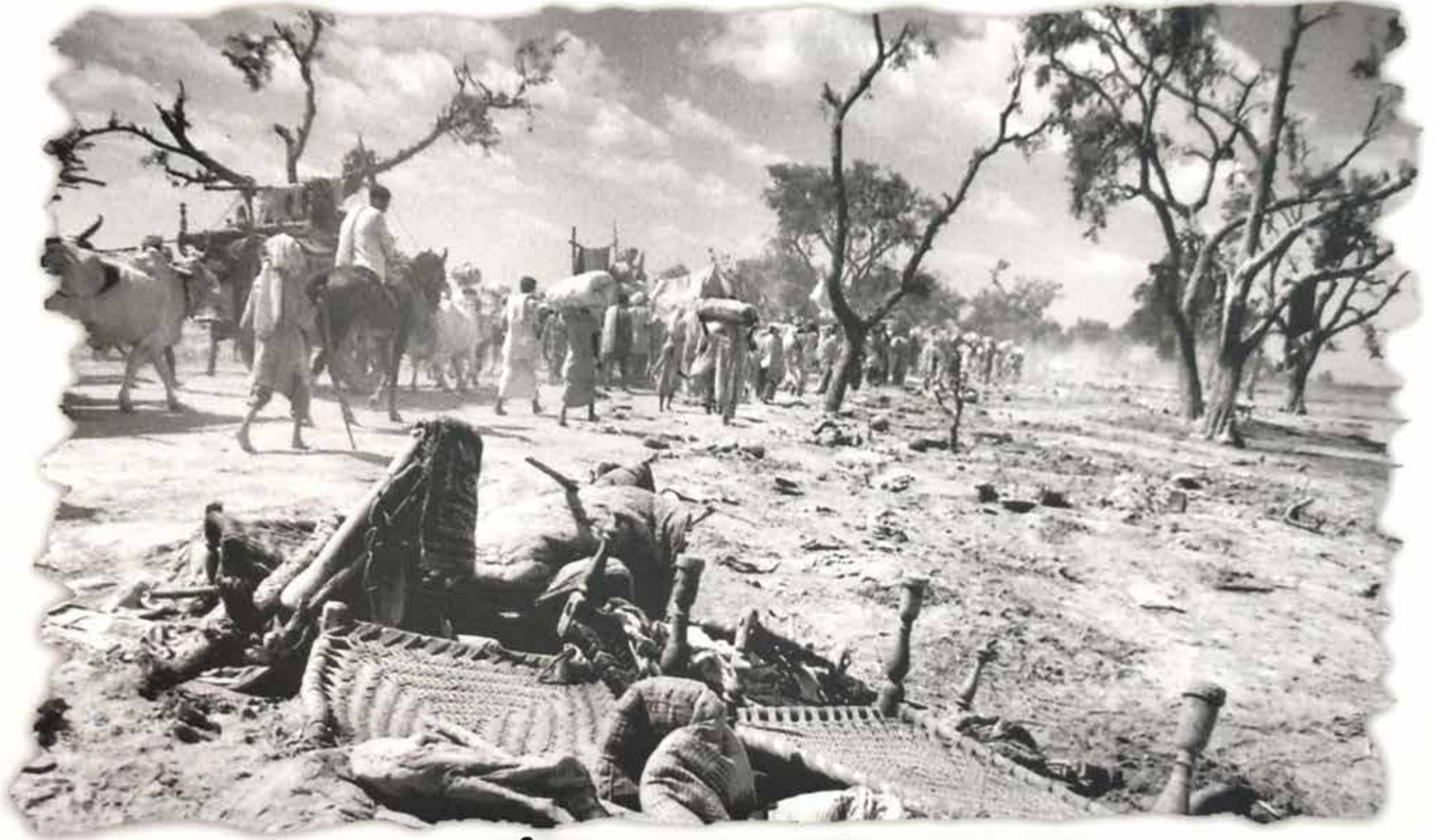

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

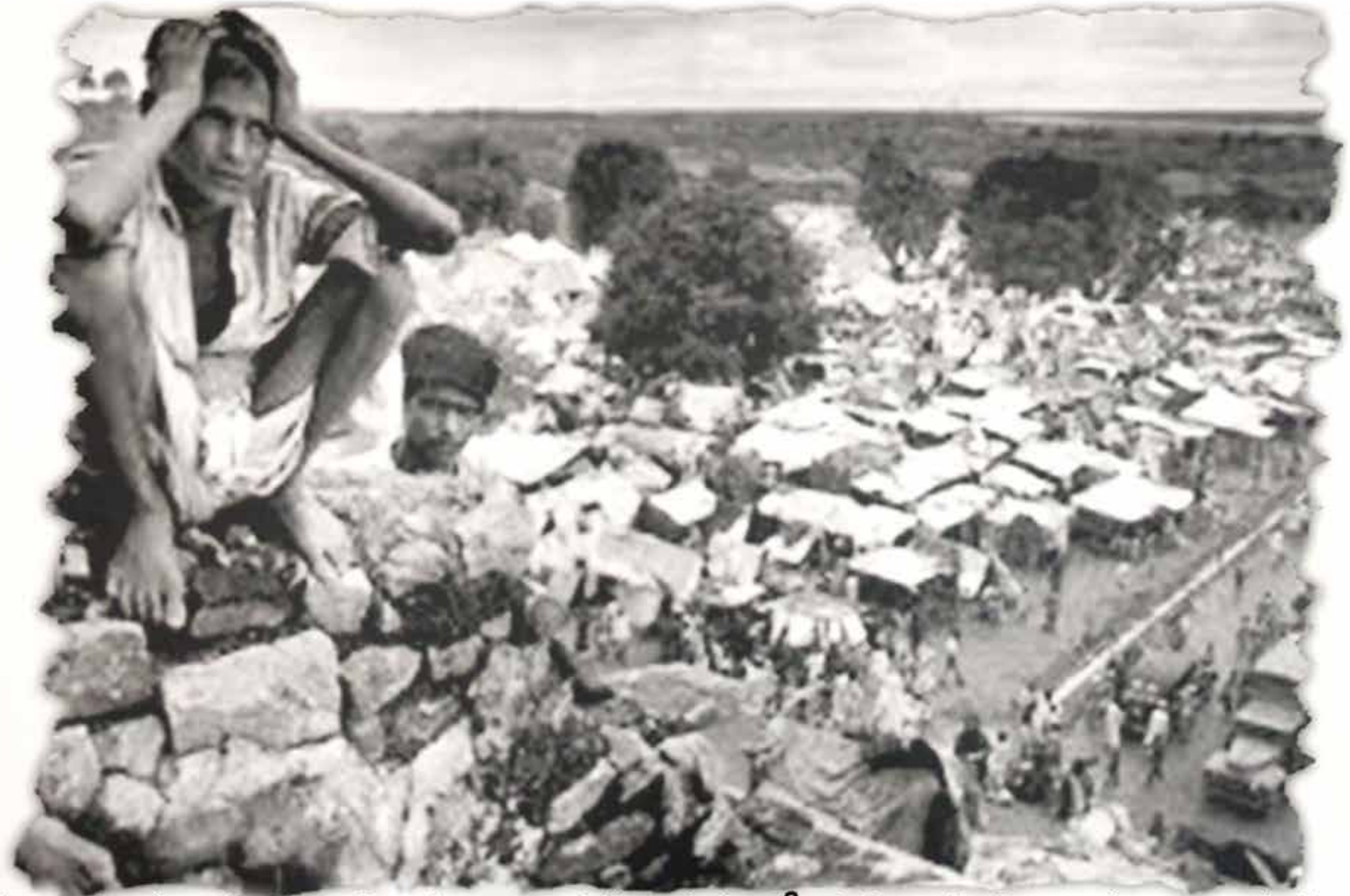
మనిషి ఇల్లు కట్టుకోవడానికి అన్నింటినీ వదులుకుంటాడు,
కానీ ఈ విభజన యుద్ధం ప్రతీది నాశనం చేసింది,
చివరికి అక్కడ కొన్ని అవశేషాలు మాత్రమే మిగిలాయి

సింథ్ (పాకిస్థాన్) సుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన యుద్ధంలో ఎవరు ఎవరికి చిన్నాన్న? ఎవరు ఎవరికి మామ?
అందరూ తమ రెండు రొట్టెల కోసం, త్రాగటానికి నీటి కోసం మాత్రమే వెతుకుతున్నారు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన విషాదం ఎంత బాధాకరమైనదంటే, ఎటు చూసినా ప్రజల అరుపులు, వారి ఆర్తనాదాలే వినిపించాయి, చాలా మంది తమ కుటుంబాన్ని కోల్పోయిన బాధలో ఉన్నారు, భవిష్యత్తుపై నమ్మకాన్ని కోల్పోయారు.

సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ప్రజలు తమ ఇళ్లను, కుటుంబాలను విడిచిపెట్టి రావలసి వచ్చింది, ఇకపై వారు ఎప్పటికీ తిరిగి అక్కడికి వెళ్లడానికి వీలు కాదు. ఇప్పుడు వారికి వదిలి వచ్చిన ఇంటి జ్ఞాపకాలు మాత్రమే మిగిలాయి.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన యుద్ధం చాలా బాధాకరమైనది, ఎంతో మంది ప్రజలు ఇలా తమ ప్రాణాలు కోల్పోయారు, మరణానంతరం కనీసం వారికి అంత్యక్రియలు కూడా జరగలేదు.

సింథ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

నీరు...!! ఈ విషాద సమయంలో నీటికి హిందువు, ముస్లిం అన్న తేడా తెలియదు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

మా దగ్గరి నుండి మా భూమిని తీసుకోవాలనుకుంటే తీసుకోండి,
కాని మా కుటుంబాలను కూడా మా నుండి దూరం చేయవలసిన
అవసరం ఏమొచ్చింది?

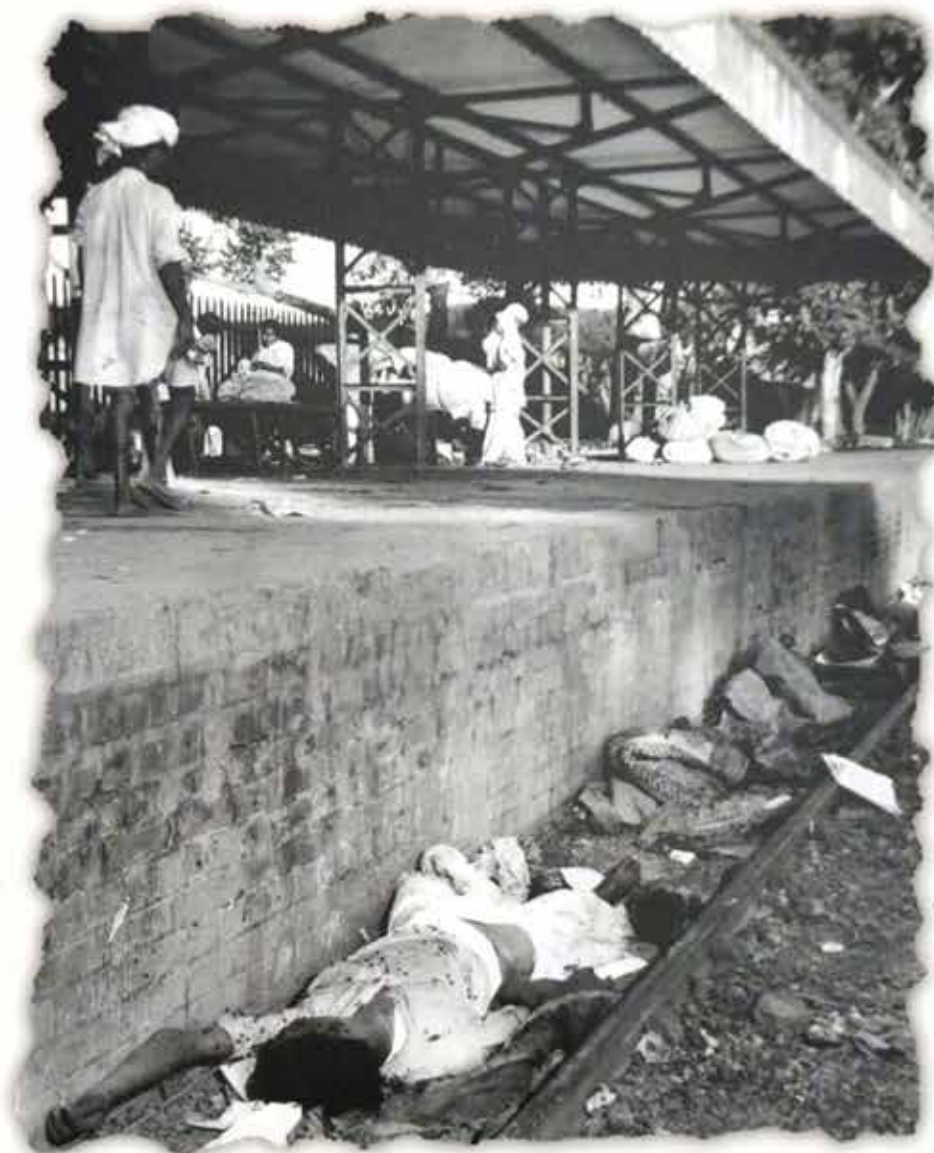
సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఎక్కడైతే ప్రతి ఉదయం ఆనందం మరియు సంతోషంతో నిండి ఉంటుందో, అక్కడ మృతదేహాలు పడి ఉంటే, కన్నీళ్ళు కూడా రక్తంలా మారాయి.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ప్రతి ఒక్కరూ పట్టాలపై పరుగులు పెట్టి తమ లక్ష్మ్యాన్ని చేరుకోవాలనుకుంటారు, కానీ, నేడు ఆ పట్టాలపైనే వారి జీవితం ముగిసిపోయింది.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఒక వైపు రైలు పట్టాలు, మరో వైపు ఆ పట్టాల వెంబడి తీవ్రమైన విషాదంతో
నడుస్తున్న ప్రజలు, ఇద్దరి గమ్యం ఒకటే, కాని ప్రయాణమే చాలా ప్రతికూల
పరిస్థితులలో నడుస్తోంది.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

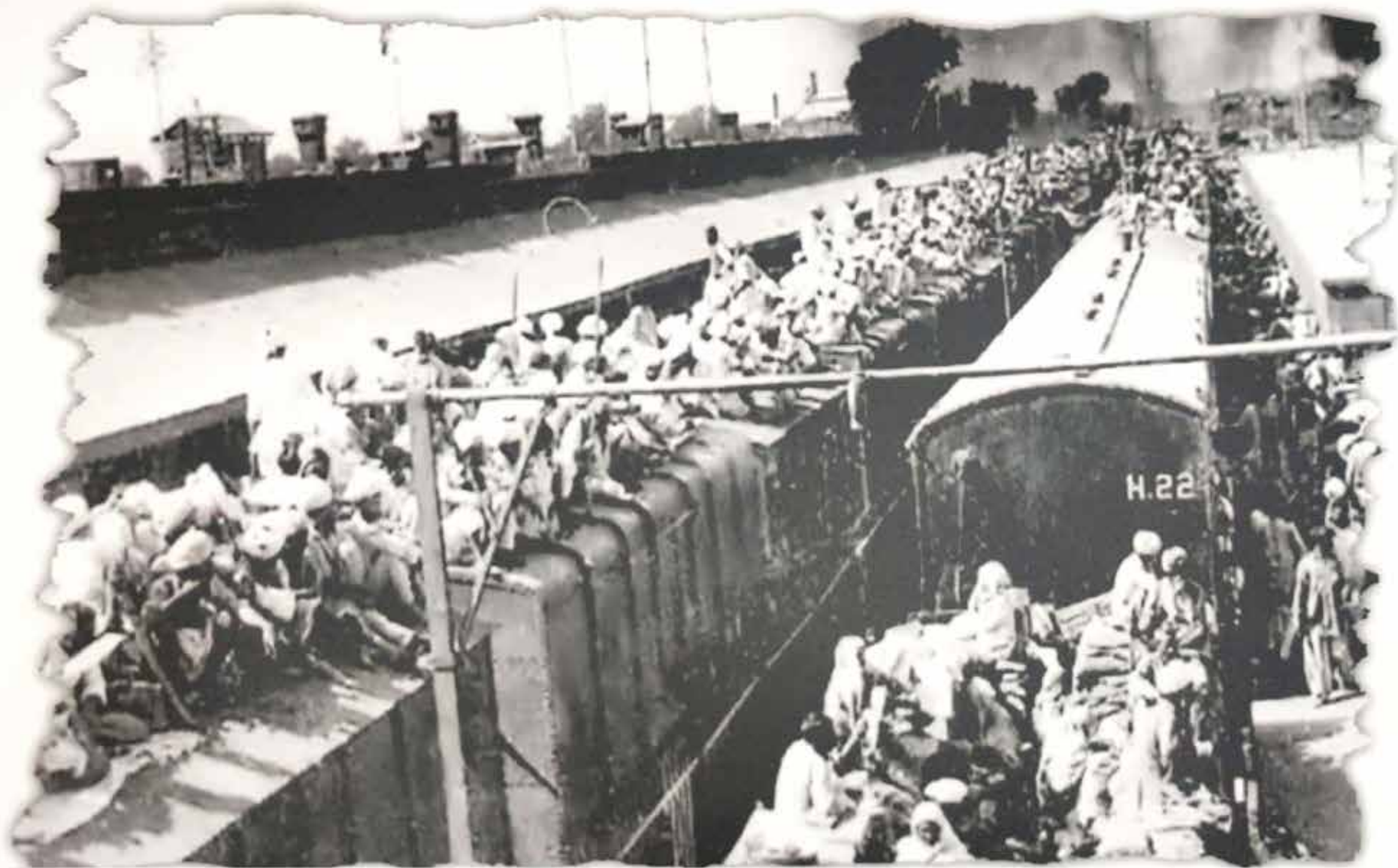
సరిహద్దుకు అవతలి వైపు ఒక ఇల్లు నిర్మించుకుని, ఒక క్రొత్త జీవితాన్ని ప్రారంభించవలసిన సవాలు ప్రజల ముందుకు వచ్చింది.

సింథ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ యుద్ధం చాలా బాధాకరమైనది, ఎవరికి అంతిమ సంస్కారాలు నిర్వహించాలో, ఎవరిని భూమిలో పాతిపెట్టాలో తెలియని పరిస్థితి.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన విషాద భారాన్ని చివరికి రైలు పెట్టెలు మోసాయి!

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

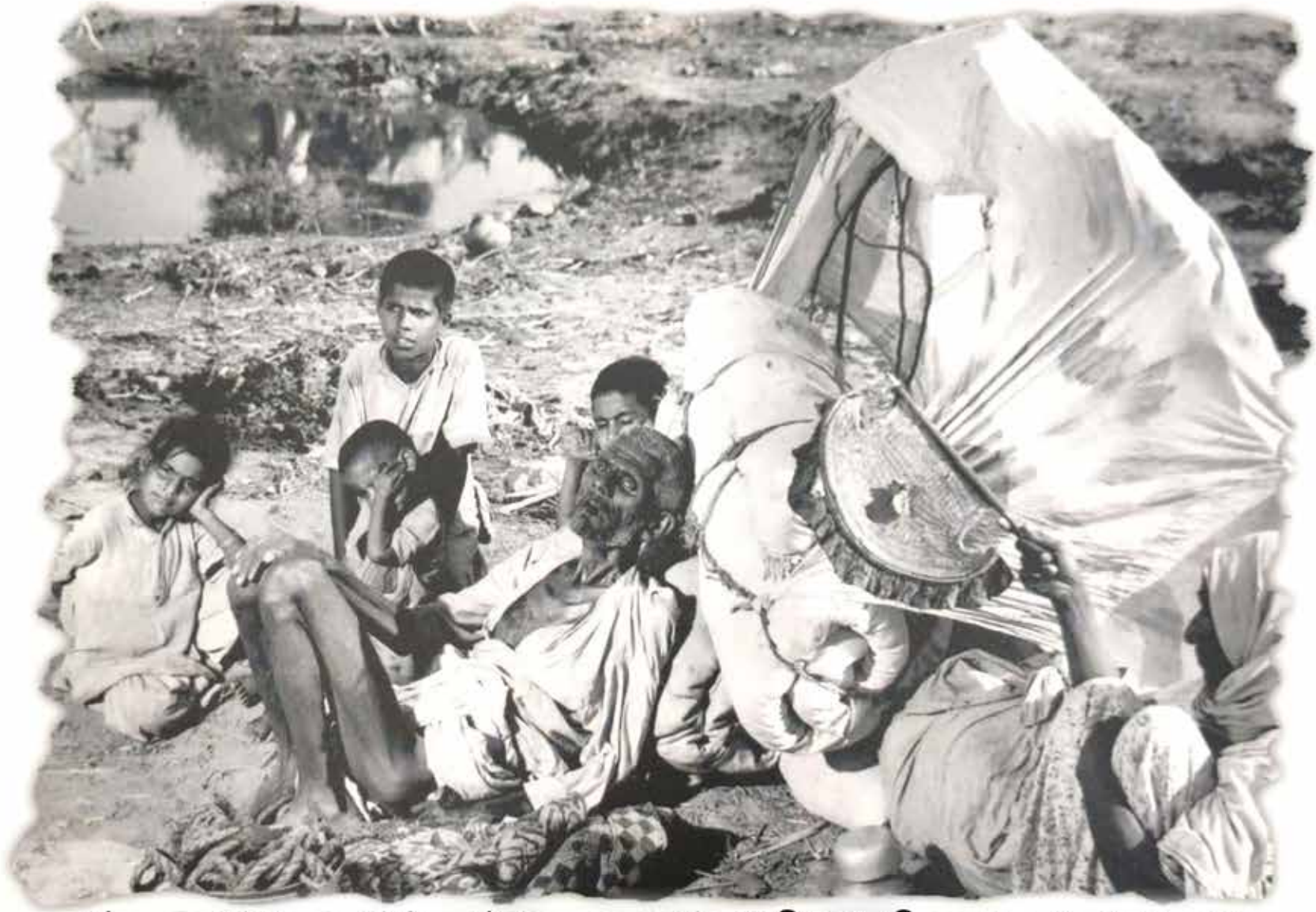
సంవత్సరాల తరబడి వ్యవసాయం చేశాం, దేశ ప్రజల కడుపు నింపాం,
కాని ఇప్పుడు మాకే రెండు రొట్టెలు కూడా దొరకని పరిస్థితి అనేది
రైతుల బాధ.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

సింధ్ (పాకిస్తాన్) కు వీడ్కోలు తెలుపుతూ ప్రయాణం సాగిస్తున్న ప్రజలు!

సింధ్ (పాకిస్తాన్) సుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ప్రజలు తమ ఇళ్లను, కుటుంబాలను విడిచిపెట్టి రావలసి వచ్చింది, ఇకపై వారు ఎప్పటికీ తిరిగి అక్కడికి వెళ్లడానికి వీలు కాదు. ఇప్పుడు వారికి వదిలి వచ్చిన ఇంటి జ్ఞాపకాలు మాత్రమే మిగిలాయి.

సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఇంత మంది ప్రజలు ఒకే చోట గుమిగూడడం ఏదైనా జాతరలో మాత్రమే చూస్తుంటాం, నేడు ఎవరైతే భోజనం పెట్టి జీవితాన్ని ఇస్తారో వారే వీరికి బంధువులు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

తమ ప్రాణాలను కాపాడుకునేందుకు పెద్ద ఎత్తున వచ్చిన ప్రజలతో నిండిన రైల్వే స్టేషన్లు సుదూర ప్రాంతాల నుండి సైతం దర్శనమిచ్చాయి.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ప్రజలు సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి వచ్చే సమయంలో వారి సామానులను భుజాలపై మోసుకువచ్చారు. వారి భుజాలపై ఉన్న భారం కంటే, వారి మనసులో ఉన్న బాధయొక్క భారమే ఎక్కువ.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన యుద్ధంలో ప్రజలు తమ మూడు తరాలను కోల్పోయారు, కాని అప్పుడు కూడా మరో కొత్త ప్రపంచాన్ని సృష్టించవలసిన భారం వారిపై ఉంది.

సింథ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఆనాడు మహిళలపై జరిగిన ఇలాంటి ఘోరమైన అత్యాచార సంఘటనలను చూస్తే, ఎటువంటి వ్యక్తి యొక్క ఆత్మైనా వణికిపోతుంది.

సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన విషాదం ఎలాంటిదంటే ఆడవాళ్ళని చూడలేదు, చిన్న పిల్లలని చూడలేదు
ఆ సమయంలో దొరికిన ప్రతి ఒక్కరినీ చంపేశారు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఆ పెద్దావిడను మోస్తున్న పెద్దాయన ఇలా చెబుతున్నాడు,
వారు చూపిస్తున్న కృపారత్వం వలన కలుగుతున్న భయంతో పోల్చినప్పుడు,
నిన్ను మోయడం నాకు పెద్ద భారమేమి కాదు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

గ్రామాలకు గ్రామాలు సింధ్(పాకిస్తాన్) నుండి హింద్(భారత్)కు వస్తున్నారు, అయితే కొంత మంది నుదుటిపై మాత్రమే భారత్ చేరే రాత రాసి పెట్టి ఉంది.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన యుద్ధ సమయంలో రైలును ఎక్కడానికి కడుపున పుట్టినవారిని, బంధువులను, హక్కులను అన్నింటినీ వదలివేయవలసి వచ్చింది.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

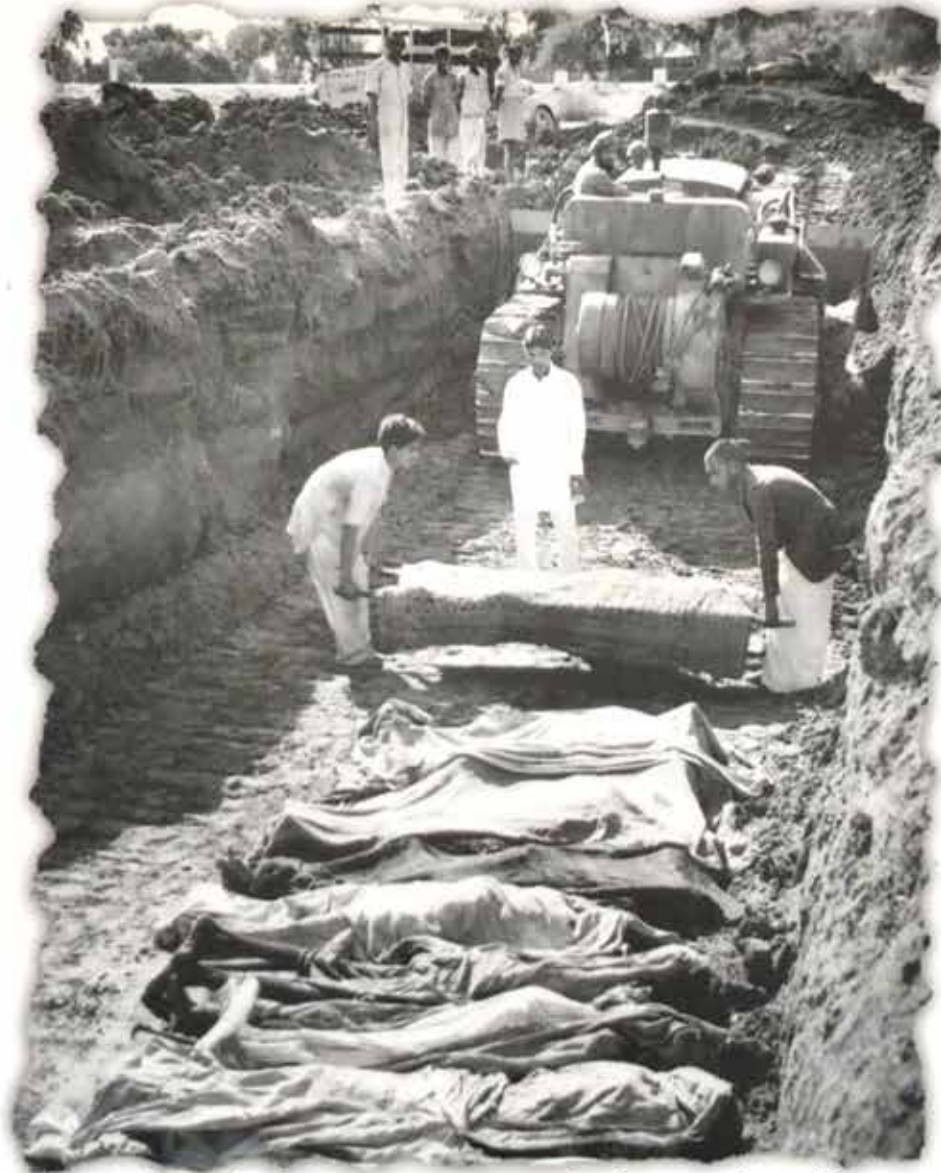
ఈ విభజన విషాదంలో అంత్యక్రియలు నిర్వహించడానికి ఎవరికీ రెండు గజాల నేల కానీ, కాల్చడానికి కట్టెలు కానీ ఏమీ దొరకలేదు. ప్రతి ఒక్కరి చివరి విడ్కోలు అసంపూర్తిగానే మిగిలింది.

సింథ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

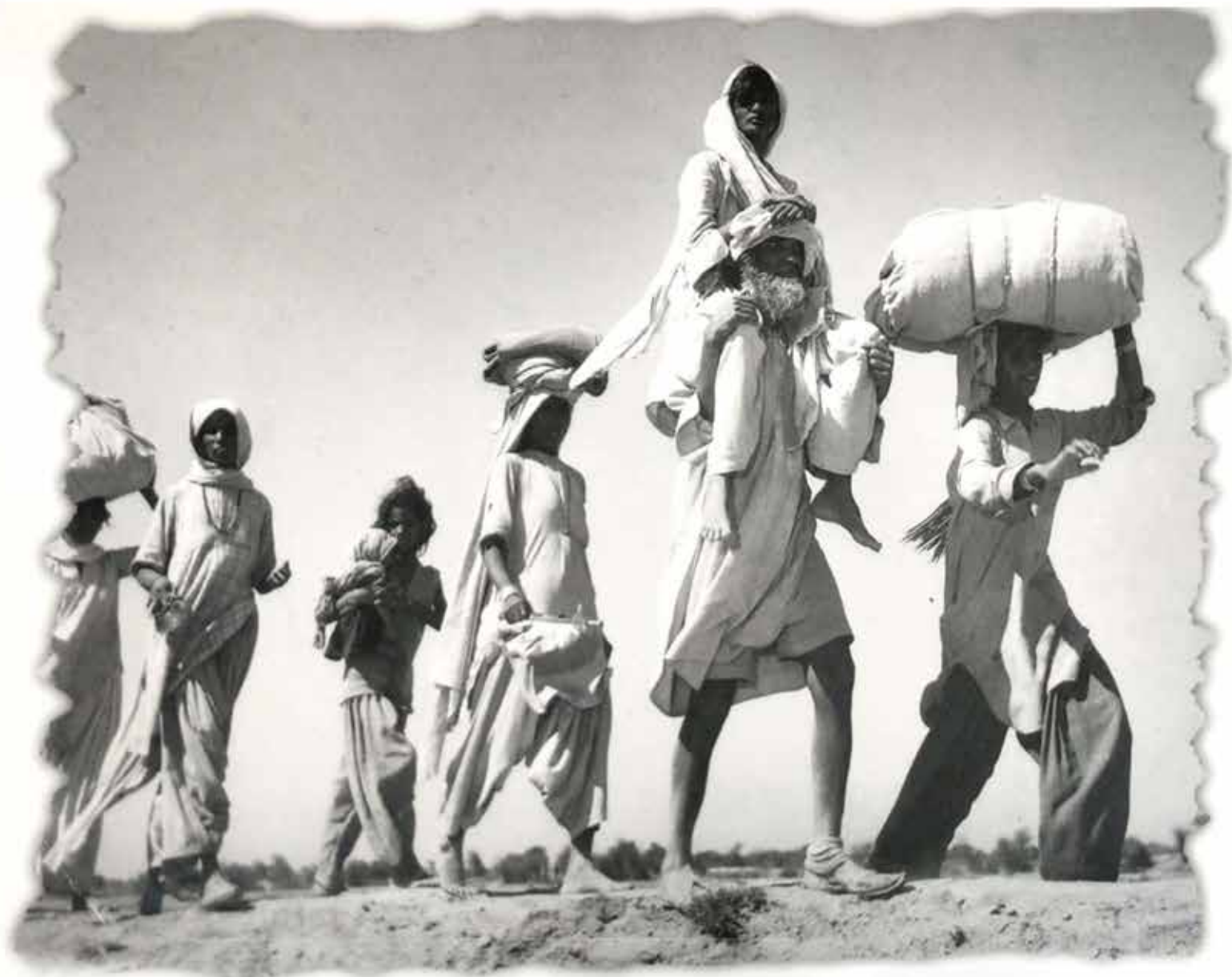
పిల్లల యొక్క అమాయకపు చిరునవ్వులు, వారి స్వార్థం లేని మాటలు
గుర్తొచ్చినప్పుడల్లా మనసుకు బాధనిపించక మానదు.

సింథ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఒకవైపు దేశం మొత్తం సంవత్సరాల బానిసత్వం నుండి స్వాతంత్ర్యం లభించిన సంతోషంలో ఉంటే, మరో వైపు విభజన నిర్ణయం వలన లక్షలాది మృతదేహాలు కుప్పలు తెప్పలుగా పడిపోయాయి.

సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

కొందరికి కాశ్మీర్ లభించింది, కొందరికి పంజాబ్ లభించింది, కాని కొందరికి ధుఃఖం,
బాధ మరియు నిస్సహాయత మాత్రమే లభించింది.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

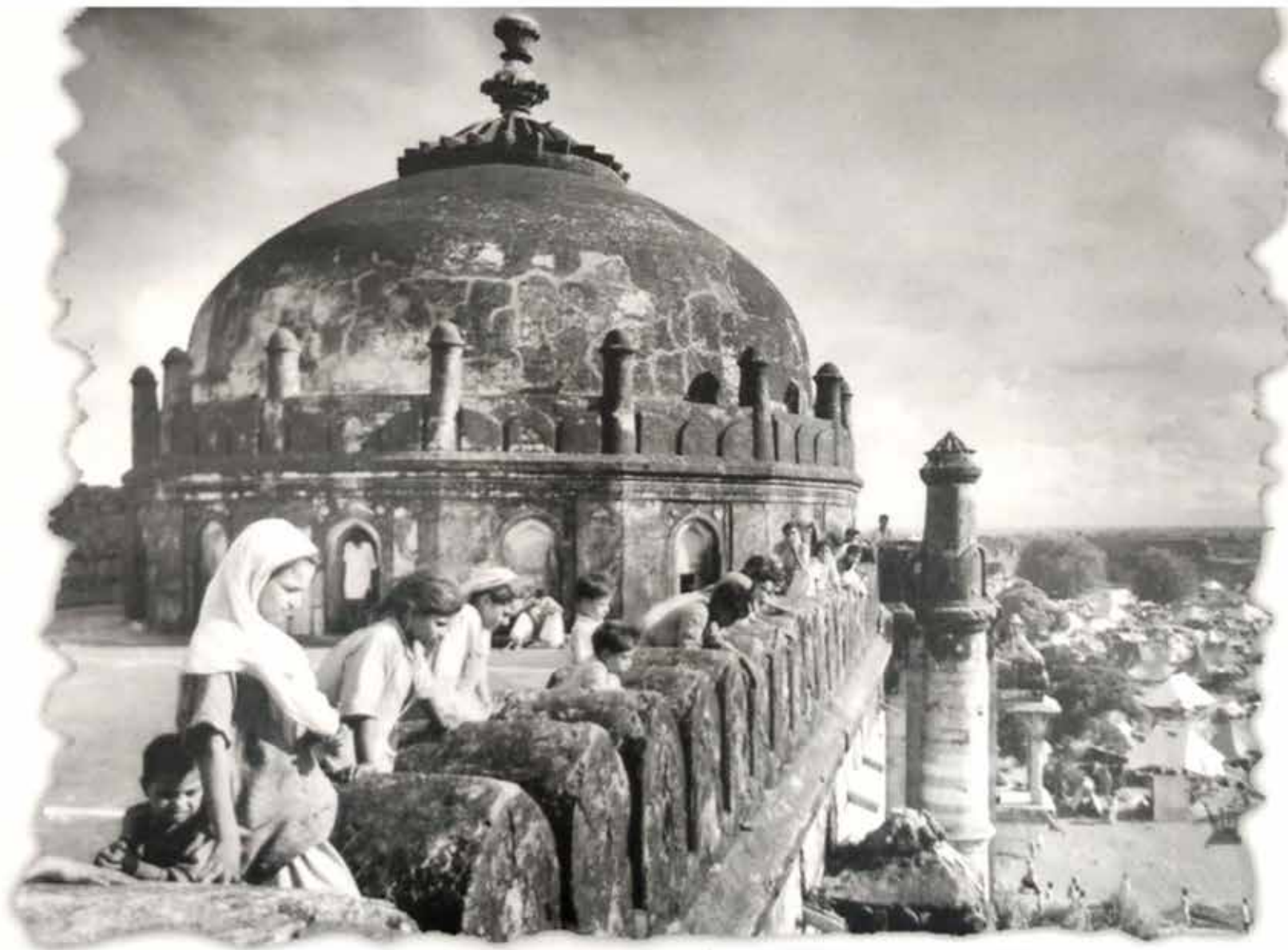
విభజన సమయ ప్రయాణం ఎటువంటిదంటే ఎంత దూరమో తెలియదు, గమ్యం ఎక్కడుందో తెలియదు, పాదాలకయిన గాయాలకంటే, గుండెలకయిన గాయాలే ఎక్కువ.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

విభజన కాలంనాటి 'శ్రవణ కుమారులు'

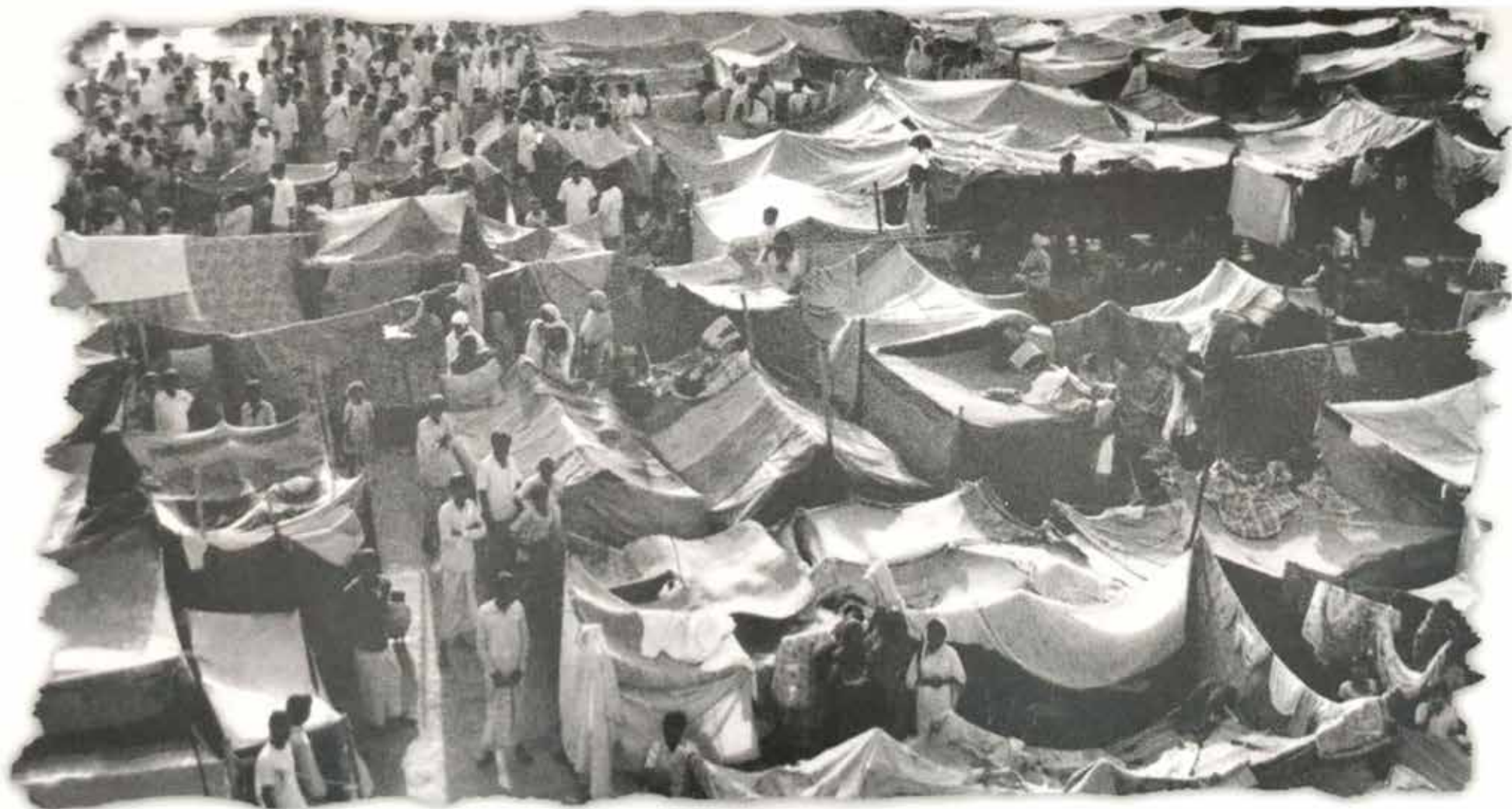
సింధ్ (పాకిస్తాన్) సుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

విభజన కాలంనాటి దృశ్యాలను చూస్తున్న అమాయకపు పిల్లలు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

శరణార్థుల యొక్క శిబిరాలు

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

హింద్(భారత్) లో ఆశ్రయం పొందిన తర్వాత, కొన్ని క్షణాల ఉపశమనం

సింథ్ (పాకిస్థాన్) సుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

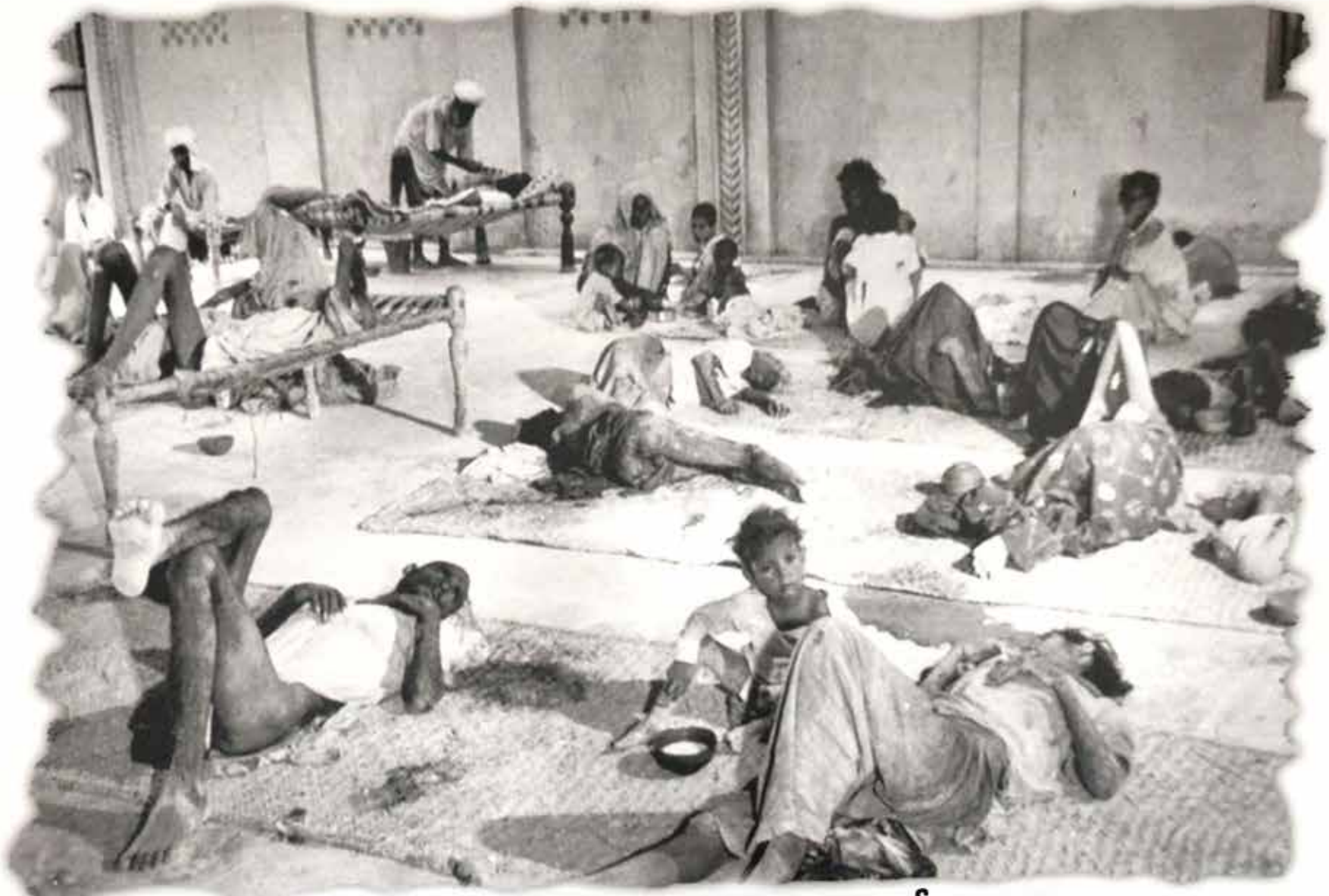
మరణించినంత మాత్రాన ఏమైంది? ఆ శరీరం ఎవరిదైనా కావచ్చు, దాన్ని కుక్కలు
ఇలా పీక్కుతినడం చూస్తే ఎవరికైనా వెంటనే భాదనిపించక మానదు!

సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

బతకడానికి ఉన్న ఒకే ఒక్క దారి, రైలు బండి!

సింథ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఒకప్పుడు సంప్రదాయాలు, రంగు రంగుల పూలతో అలంకారాలు, సంతోషం నిండి ఉండేవి. కాని నేడు కట్టుకోవడానికి బట్టలు కూడా లేని అనిశ్చితితో కూడిన జీవనం మాత్రమే మిగిలాయి.

సింథ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

తమ ఇల్లు ధ్వంసం కావడం చూసిన ఆ కళ్ళలో చాలా బాధ ఉంది, కానీ అందరిని చూసుకోవలసిన బాధ్యత వారి భుజాలపై ఉంది.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

చిన్ననాటి నుండి, బాధ్యతలు మోసే సమయంలో పడిన ఒడిదుడుకుల వరకు అనేక జ్ఞాపకాలు ఉంటాయి. కానీ బాధాకరమైన విషయమేమిటంటే సంతోషంతో కూడిన జ్ఞాపకాల కంటే, బాధతో కూడిన జ్ఞాపకాలే తాజాగా ఉంటాయి.

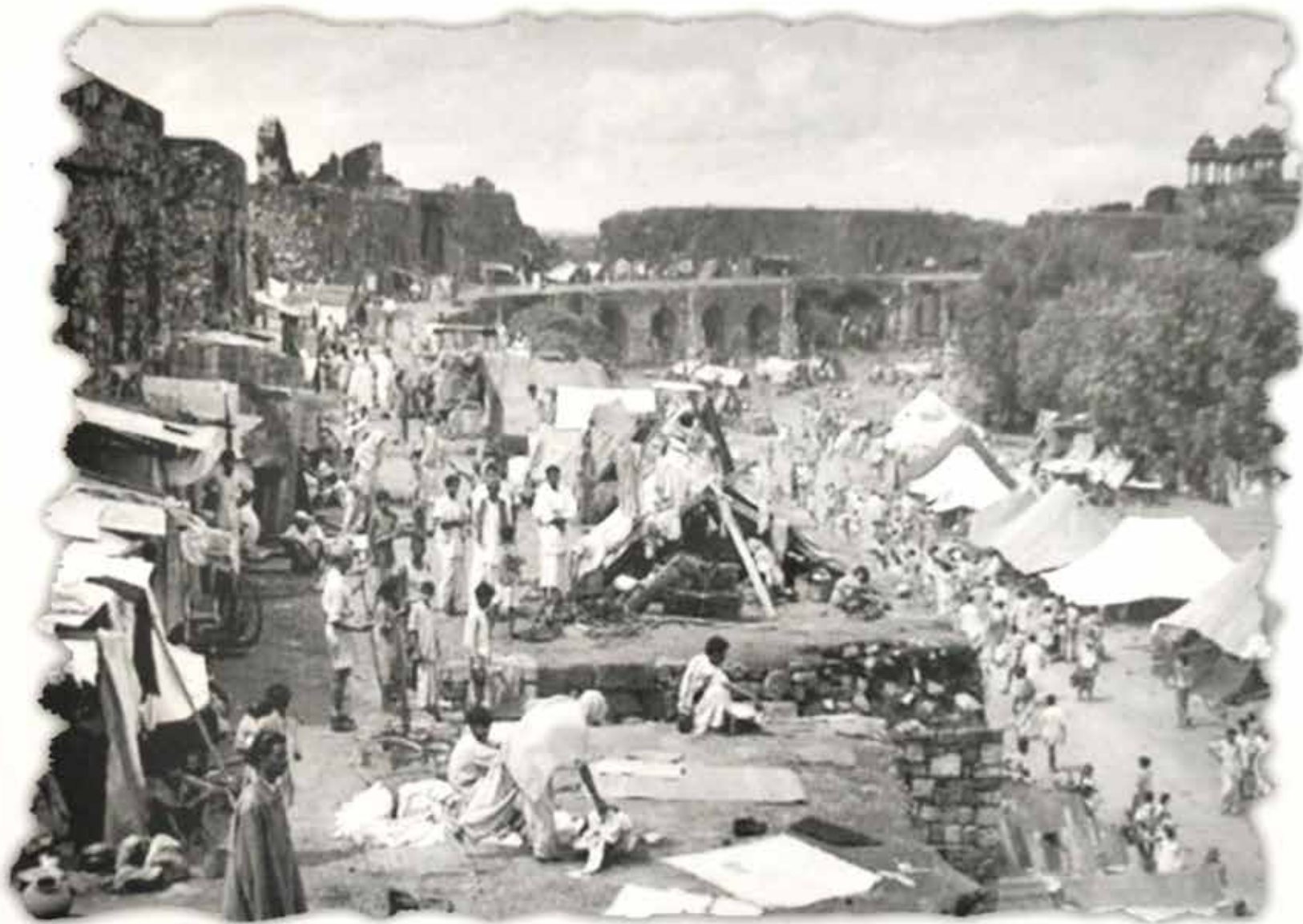
సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ప్రతి రోజూ ఆ రైలులో సంతోషంగా ప్రయాణించే వారు,
కానీ కొత్త ఆవాసం కోసం వెతికే ఒకరోజు ఇలా వస్తుందని అనుకోలేదు.

సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

భారతదేశంలో ఆశ్రయం లభించిన తరువాత ఉండటానికి ఇల్లు కూడా లేకపోవడంతో, పీల్చే శ్వాసను కూడా అప్పు చేయవలసి వచ్చింది.

సింధ్ (పాకిస్థాన్) సుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ భూమి నాది అని చెప్పుకోవడానికి తీసిన పరుగులో దారిలోని మృతదేహాలు
కూడా వారి కంటికి కనిపించలేదు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

విభజన కాలంనాటి 'శ్రవణ కుమారులు'

సింధ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఆనందం యొక్క విలువైన క్షణాలను మరియు వారి కలలను మనసులోనే
చంపుకొని అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోయారు.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

కనుచూపుమేర పంట మాత్రమే కనిపించే చోట,
ఇప్పుడు అస్తిపంజరాలు కనిపిస్తున్నాయి.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

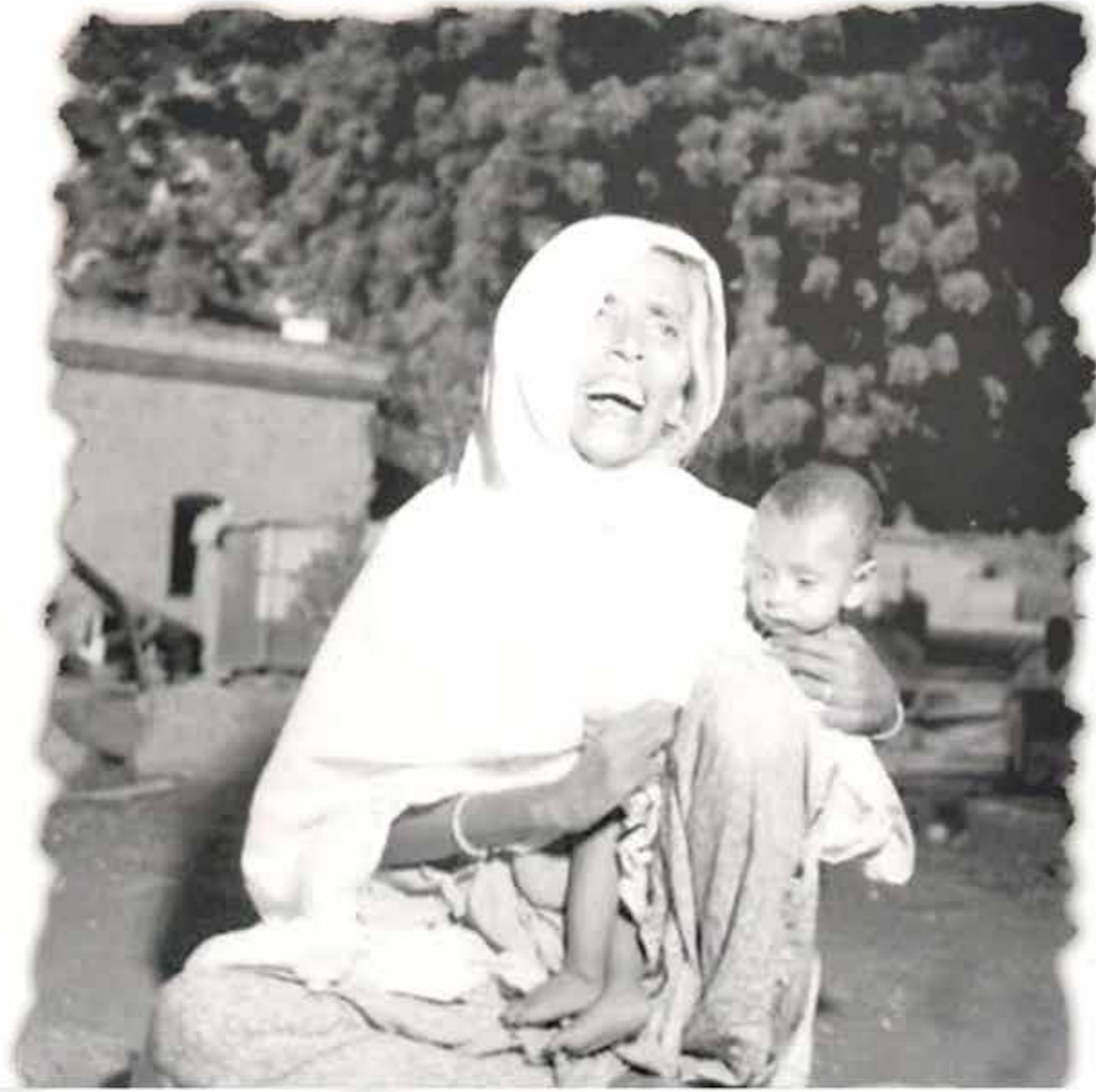
ఒకప్పుడు ఈ బజారులోని నిర్మాణాలలో అంగళ్ళు ఉంటే, ఇప్పుడవి కూలిపోయి కనీసం బ్రతకటానికి ఆశ్రయాన్ని కూడా ఇవ్వలేకపోతున్నాయి.

సింధ్ (పాకిస్తాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన విషాదంలో అంత్యక్రియలు నిర్వహించడానికి ఎవరికీ రెండు గజాల నేలకానీ, కాల్యాటానికి కట్టెలు కానీ ఏమీ దొరకలేదు. ప్రతి ఒక్కరి చివరి వీడ్కోలు అసంపూర్తిగానే మిగిలిపోయింది.

సింథ్ (పాకిస్థాన్) నుండి హింద్ (భారత్) వరకు సాగిన విభజన కాలం నాటి విషాదం

ఈ విభజన విషాదంలో ఎంతమంది చిన్నారులు తమ తల్లుల ఒడిలో తలదాచుకున్నారు?